

Glósur úr laganámi við Háskóla Íslands, 3 af 6

Bjarni Benediktsson – Háskóli Íslands – Laganám – Glósur – Stjórnarskrá

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-4, Örk 6

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

3. umm. e.d. Gjon Bald. 61509-10 á móti deildasbiftningar.
1540 eignarverald stj. andet. : e.d. „vottur vaughatis“.
Gjon Gjonsson með málum til n.d. t.a. þær náist
samkomulag. G. 1561. Sama Einar Arnason, G. 1581.
Magn. T. G. 1568 landskjör og kvik.
Gjon Gjonsson 1570 landskjör og kvik.
Gjok. M. G. 1577 landskjör,
Gjon Gjonsson G. 1579 landskjör.

A mál. : n.d. er skert at græta.

2. umm. n.d.

Þorgerður Gjonsson deildasbiftning G. 1583.

Magn. Guttur. G. 1590, landskjör,

sléttinn Vald. G. 1597 Áhrif e.d.

Magnus Gjonsson G. 1604-5. landskjör, 1605-6,

Stjórsl. 1933.

1.

Stj. laust: fygur n.d. fuv. t. stjórsl. um brt.
á stjórsl. laug. Íslands 18. maí 1920. A. 237-8

1-gr. Brt. á 2b-gr. stjórsl. skild-stef. og
þáveras skilgason þáver frá brt. A. 1085. Feld. B. 2783.

Breinn dl. brt. A. 1119 feld. B. 2783. Minni hl. stjórsl. ne.
(Bergur G., Bj. A., Bernh. St., Tr. G.) brt. A. 1215 samf.

B. 2783. 2. minni hl. stjórsl. ne. (Magn. G. og dl. Th.) brt.
A. 1063-4. Feldur og tekur aftur. B. 2783-4. 1. minni hl.

stjórsl. ne. Skilgason veld. brt. A. 1055. feldur og tekur
aftur B. 2783-4. Sv. samf. svo breytt (þ.e. till. B. G. o. fél.)

till. 3. umr. B. 2784. - Ut. 3. umr. n.d. var stjórsl.
frá brt. A. 1342, sem allar voru samf. B. 2806.

Skilgason veld., Skv. G. og Ut. G. þáver frá brt. A. 1239
- 1240, sem 2 börur elski til afkr. og sei stísta feld.

B. 2806. ^{Br. minni hl. stjórsl. ne. A. 1261 tekur aftur B. 2795.}
- Ut. 2. umr. e.d. Brt. fous. foussonar.

A. 1396-7. tekur aftur B. 2839. Brt. foussonar
G. A. 1380 feldur og tekur aftur B. 2839. Brt.

Magn. T. A. 1377 tekur aftur. B. 2839. Sv. samf. brt.
B. 2839. - Ut. 3. umr. e.d. var brt. Magn. T. A. 1377

sem tekur aftur B. 2870. Brt. fous foussonar
A. 1396-7 feld. B. 2870. Brt. fous. M. vit brt.

G. G. A. 1485 feld. Var till. vit þá var till. frá
A. 1485. A. 1488-9. feld B. 2870. Sv. samf.

breytt. B. 2870

2. gr. Birt. á 27. gr. stjörv. - 2. umm. n. d. Birt. Sv. 88.
A-1119 - feld 14-3. B. 2784. Birt. skald. st. og hár. 98.
A-1086 feld B. 2784 (15-3). Sv. sampl. öbreytt. B. 2784.
Ergar birt. vitav. Sv. sampl. öbreytt.

3. gr. 28. gr. stjörv. felli vitav. Ergar birt. Sampl.
öbreytt.

4. gr. Birt. á 29. gr. stjörv. Birt. G.A.G. 3. umm. n. d.
A-1229. sampl. B. 2806. Ergar vitav. birt. Sv. sampl.
sva.

5. gr. Birt. á 30. gr. stjörv. Ergar birt. Sv. sampl.
11½. gr. ^{birt. á 333} borin fram vit 2. umm. n. d. ^{A-1119} af Sv. 89. feld.
B. ~~1119~~ 2784.

6. gr. Birt. á 38. gr. stjörv. Ergar birt. Sv. sampl.
samblj. atkv. : b. d. B. 2784 og 2839.

7. gr. Birt. á 40. gr. stjörv. Birt. á 40. gr. stjörv. Ergar
birt. Sv. sampl. samblj. atkv. B. 2784, 2839.

11½ gr. birt. á stjörv. 44. gr. A-1086 borin fram
af skald. Stef. og hár. 98. vit 2. umm. n. d. feld.
B. 2784.

8. gr. A kv. um st. sakir, ergar birt. Sv. sampl.

1930. Utgjaldafél.

Pólaunn Þóroddsson flestar. Nd. t. l. til fél
um at Nd. skoni á stj. at gja um, at
þjárgangur og eftirlit, starfsm. verð. af
hælfu ríkissins haldit á fram framvegis
með sömum skilyrðum og ákveðin vörur
þar. fél. 1926, og t. l. þess verð. heft
skip, sem dái er verð. t. l. þess fallit
en þar vor. A. 1928.

Þinas Þóroddsson sýgur hvort dái þarf
at hafa um t. l. h. um. í hvorum
fél, þar sem um þjárgangur sé at
væða og þarit fram á þjárgangur til
þanga á nýju skipi
Först. Þer. 20. Keldur þar geta stöðit
at t. l. sé veidd mit einu um. Nd., þar
at þá þar verð. þjárgangur sé í
hælfu skilyrðit til eldri samnings. En
vætt sé at þresta um. og vísu málinu
t. l. n. og ef n. þarmit at þeirri mán
stöðu at t. l. heft. í ein þolga nýja
þjárgangur og góð. þar at ganga í
þar um h. um. í hvorum fél, þar get-
þar þarit fram þott. í þá at þar
framhald um. D. 15-16.

Þólaunn Þóroddsson telur þar einungis
væða endurnýjun á samn. at væða,
sem um sé í gildi og þarf. um
þi at væða öðru en þar, sem þegar
sé þarit heft. þess vegna engin
ástæða t. a. telja umhelt með þar at þar
þar milli deilda. D. 26.

Þ mal. minni hl. sjávarvitun. telja 20. 26.
og 27. 27. í mögulest at t. l. þreytt
alt. við einu um. í Nd. þarit g. l. dái
alþingi dái, þar sem þar í mót mál-
lega heft. at verulegum utgjaldafél
þar. © Borgaraskjalasafn Reykjavíkur

ut. lóðan mig veruleg útgjöld í þessum
at. og málsins. A 501.

Meiri hl. fól. fós. Sig. A. H., og H. Thors
bera fram bók um at. H. Skovran
á at. at. sig. um at. ljóngrann og
eftirlitstæðfimer við Vestmannaeyjar
meit. af halfr. ríkisins haldit í fræm
framvegis meit. elaki lóðari skilyrd um
ljón. Vestmannaeyjar en áður og at
f. l. þess meit. meit. ad. meit. í fullgammal
skip en þó var. A 515.

þessi bók. samf. og líll. svo breytt
D. 54.

fól. fós. segir meit. bók. elaki ber
línis þarit frá á at. meit. skip meit.
lygt. þessu skýri D. 42-3.

1933 Utgjaldat: ll. Nd -

Karaldens Súdun, ofl. vera fram: Nd. k. ll.

k. ll. þát. um botkann samgöngu og við Aust-

fi-ri, al. xi frá Nd. A. 349

Samgöngumálan leggur t. a. t. ll. und: at

vo: Nd. Alp. ályktan at skora á ríkisstj.

at hlutast k. ll. um, at skip Eskyfjöl. Sal.

taki upp í mesta hæst: eftir því, sem

við verður komið, vit komum á nokkrum

höfnum austanlands, helst eigi sjálfr.

er en tívisum í manntí á eitthví skip-

anna frá 1. sept. k. ll. á vaxista. Eum-

þessum at Esgja verð. umhlið þring

ferða látin fara nokkrum kvæð ferðin

á komandi sumri milli Reykjav. og

Austfjarða, en Súdun í október og

nóvember 2-3 þringferðir, með

sérstöku tillit: t. ll. flutninga-

þarfa austanlands og norðan.

A 189-630.

M. © Borgarskjalasafn Reykjavíkur.

einungis ráðstöfun á þesi, sem þegar sé
veitt D 18-19.

Forsæt. Jón. Þor. telur till áreitunarlega
fara fram á útgjöld úr ríkissjóði og
því ekki veitt fram borra og vaxset
eftir brtt. áður atbergr. fari fram
D 19.

B. h. St. ber fram brtt. um, at þetta
verti á lyktum Alþ. D 21. Þessi
Skjalder G. telur þar einungis um iðthver
upplát at vata egg þessa till. því ekki
fara fram á nýja fjárfestingu og
brtt. B. St. því óþarfa D 21, 23.

Forsæt. segir fram komið, at ekki
sé um at vata aukin útgjöld úr
ríkissjóði og till. þá veitt fram
borra. Telur B. St. brtt. sína þá
aftur. D 23-24.

1915. Utgálfal.

Í 2. Ed. banna fram þálf.
frá Alp. um at ^{degra á stj.} ~~veggja~~ ^{undirbúð}
fær. um lífsáhrættarfélag og
stj. heimilat at veirja 5000 kr.
: þessu skumi A. 751.

Fransum. Sveinn Þ. segir, at
ef þálf. sé samþ. sé gert ráð
þyni at veita féit á fjárf.,
enda sé þat eina leitir, þegar
gert sé ráð þyni at stj. færð:
at nota féit ut. af þálf., enda
tekin upp af d. ut af einni
þálf., sem siglaga hefð veit
samþ., um Flóðveituna.

B. III 1133.

Í 2d. var: t. h. etat samþ.
nókst. deyrðri nokkum annars
skis, þar sem skent fé
var veitt, en í. um. þann
frams, at þyni á myndu á

einum tíma at gjallröngun samþ.
greiðslu þess bostnatar, sem röskt.
degreiðu heft: i löv met sér.

B. II 955 - 964

... A. inuð megi:
to, ígar. A. inuð. megi
tíu tuga er. ginn. so. tög. f.
... í töl. stíu. to. inuð
mei, inuð. sér. tög. so. sku
... tög. so. inuð. tög. so. tög.
sku, ... tög. f. tíu. í. stíu. to.
inú. f. tíu. f. ginn. inuð.
tíu. í. tög. megi. ... tög.
... tög. so. f. megi, ... ginn.

... III. A. B. C.

... tög. tíu. tíu. tíu. tíu. tíu.
... tög. tíu. tíu. tíu. tíu. tíu.
... tög. tíu. tíu. tíu. tíu. tíu.
... tög. tíu. tíu. tíu. tíu. tíu.

1915. útgáðafal. Nd.

Þ Nd. flutt: Sig. Eggert off.

till. um at Nd. skarast: á

stj. at ^{agva rátt. t. a.} þanga þorin víndafurta fyrir
alt at 500 þús. kr. A. 50h.

Þessi ráttstöfun var heinsil skv.
heimildarl., sem fyrir þinginu
og þorin voru á at fram gangi.
skv. S. E. B. III 2195 og Sv. Þj.

B. III 2200

S. A. rh. bendir á, at þótt till.

mei: samþ. : Nd. sé ekki þar

mei: samt, at meiri hl. þingis

standi á bak við hana. Þ Nd. megi

13 atkr. t. a. samþ. till. Ekkert

við þessu Ed. lit: á máli

þessu get: at meiri hl. þar sé á

við: heini. Sat: þvi orðit heyrir

fyrir stj. at fara eftir till., þó

at hin flutt: atvís: ágegnum Nd.

B. III 2192.

S. S. E. S. telen ebbi hattu á, at
vokkur stj. æt. - ort. t. hredd vit at
frambur. rätst. , of Hd. samf. till,
in d. , sem mestu eigi at rita um
hjárnal landsins, og of rätst.
si jafnframt heft met bein-
ildarl. 1196. Enda vert: samf.
bunar till. og fessi bonin upp.
: Ed. svo framfarleg, sem
hinn ná: samf. : Hd. 1197.
E. A. telen till. ebbi megilega
nenna hin vert: einig samf.
: Ed. en telen megi, at þess
samf. till. upp : Ed. of fessi
vert: samf. : Hd. 1118-1119.

1926. Utgjaldat:ll. Nd.

Gal. M. ber : Nd. fram till. til þal. um launaup-
bót sinnanna : Nd. Alf. ályktan að skora á
ríkisstjórnina að greita sinnamönnum : þjórnun
landssinnans sjálfhá launaupbót á árinu 1926 einu
og þeim er skuldet : Þjárl. fjáfr. árit 1927. A. 999.
Till. berin fram : þinglök.

Maan. Gudm. telur að skv. þsk. sé skylt að láta
hann : b. d. fara fram um málið, skv. ákv.
h. q. gr. þskp., og geri þskp. ekki við fjáfr.
væna einni teygnd þal., er fari fram á þjá-
greitluu ein ríkisstj. Um röðst. dsk. sé einn ákv. í þsk.

Gal. M. segir, að till. beri ekki að skota sem
utgjaldarkipum heldur eins sem yfirlýstan vilja
Nd., og sé það algerlega í valdi stj., hvort
hann greiti þessa uppbót : von um samþykki
þingmanns sína meir, og gildi því annað hér en
um þess. þar, er rök tali um.

Maan. G. bendir á, að stj. hafi um daginn þeg-
andi tiki við röðst. dsk., sem hafi þó haft
utgjöld : þar með sér.

Tr. G. telur : Þ. gr. þjárl. gert við fjáfr.
greitluu, sem stj. greit : þess á vantanlegt sam-
þykki þingmanns. Gleir sé farið fram á nákvæmlega
hit sama. M. G. telur þetta skv. samnalla vænna

og elbi nema lit=un bluta ams at veta .

Forsæt: Ben-So. vísaburtan; þar sem hvi þiggen
einsungis þeir þvígung deildarinnar til stj. þá
vint=st nóg, at ein unv. þari fram um till. og u
því ákveð: t, at svo megi vera. D. h96-h99.

Till. : Sp. 1907.

1) Gætl. Gætan. og Gætaoin Gætl. báru fram : Sp. till. til fál. svoklj: út af úsfram boannum ómek-
legum dekjum og árásum á landatjönnina við n. um.
fjarlæguna : Ed. lýsin þingit afir fullu traust:
sinn til ráðherraus, A. 1233.

Gætl. Gætan. gerir : framsögurætu grein lýsin, að
eðlilegt sé, að þingit liti: uppi traust eta vantraust á
at: þer mest kálu hann, að eftir þer sem þingit
sé skipt, þá virtist réttast, að slík afir lýsing komi
frá Sp., fremur en frá Nd. eta deildunum hvorri :
sinn lagi. Sp. sé nokkurskannar stöð: dómstóll þing-
is, sem skeri úr, ef deildirar greini á. um fjarl.
haf: Sp. etat atker. og einfalder meiri hluti þess skeri
úr öðrum ágreiningsmálum um fjarlægum, í
öllum þingrat: löndum muni situr, að sé hluti
þingis, sem etat atker. haf: um fjarlægs málin vait:
og mestu um þat hvort stj. haldi völdum eta skri
þer sé þat Sp. en önnur þingrat-slönd lönd met
sriþætri þing skiptun haf: skert tilseravandi, og
þer þeim flestum sé þat þer þjótþjórnna mástofur
sem úr þessu skeri. þá sé þat og fjarlægs mál,
sem sé tilefni þess, að till. sé fram boinn.
Þingit veqna sitari tímanns hafa viljat geta þar
um formóhlet till., og vonar, að hin virtulega sam-

2) síðin samræða : þessu d. B. d. 1891-1892.

Engin mótun komu fram gegn forni till., þess er þó að gæta, að enginn stj.-andstæðingur var vitstaddur átalunvættur, en þeir voru vit þegar ákveðið var hvernig væta skuldi till. og komu þá heldur engin mótun fram B. d. 1889-1890.

Þá er eftirbátarvert, að Guðl. Guðm. telen, að deilni þingmanna og Sþ. hef. þegar litið : fjórir þraust á stj. mót þeir at samþ. fjárl. : einn hljóti, þeir enginn selji þeirni stj. fjárl. : hender, sem hann bærni ekki þraust til. B. d. 1896 eða 1893. [Af þessu ^{öllu} skilist mér hljóta að leita, að þessu sem deilni var gæta hvor um sig feli fjárl. menn þess og gæta samþ. vantraust á stj. svo gilt sé þj.-þess].

14 greiddur atkv. með till. Rk. gjölfur sat hjá (Forseti: hlöft: ekki atkvætt, sk. 10. gr. þess. 1905). 14 þessa. voru ekki á fundi.

Að lokinni atkvæ. hlöft: forseti: yfir þess, at skv. 10. gr. stj. skv. gætt: at vera meira en helmingur in þessum þess um sig á fundi : Sþ. og eiga þátt : atkvæ. til að gera þess fullbættarál. : máli, en með þess at aðeins réttur helmingur þess in Ed. hlöft: tekið þátt : þessum atkvæ. þess væri þessig at hann atkvæ ekki þess um at gera lögmæt ályktun : þessum máli. B. d. 1897.

Rk. telen yfirvæðingum síð einn mikils vætta þátt

3) minni hl. hlafi tekist, ~~at~~ met hjálp eins kóngs þess.
(þeirris þeirssonar) at gera fundinn ógildan til ál. at
þeir best: sem þarset: hlafi tekist fram. 2897-2898.
Síðan um daginn var aftur settur fundur: Sp. og
þar þarset: þá till. aftur upp til atker. Þórn þá
innis málkinn þess. in Ed., sem ekki höfðu verið
vit þess (sker. umm. Guðl. Guðm. alhi nema þeir.
f.) en þeir segja út in salnum jafuskið og
till. var þess upp. B. 2898.

Þá er skirt detarvert, at þá er einungis
6 þess. in Ed., sem ekki mátti á fundi og
eign-lögur þar met atkergr., þetta þess af
þeir at þarset: þess ekki stórt.

1931 Sumar.

fórn þorl. segir Framsóknarflokknum ekki
æta myndast áttu stjórna en lrb. stjórna þar
þeir hafi ekki nema minni hl. kjósa
hafa ekki rétt til þess að mynda full-
gilda politiska stjórn. B. 339

þessu mót mális Einar Arnason. B. 368-369
og ein þann Magnús Torfason B. 385-387.

traustgöfirlýsing : Lf. 1.932

B. d. 2420 - 2421.

Uanttraust
A þingi 1909 bæva stj. andst.
fram : báttum deildum samhlj.
till. þess efis, at þess deild um
sig vant: þess, at rh. beit: at
lausan. A. 206.

Rh. (X.X.) getur þess, at um
þat hef: verið kálat vit andst.
áttur, at till. byggtist einungis á
þess, at rh. heft: ekki fylgi og
veri þótt fram : Sp., en : þess
státt, at tótt till. verið þótt
fram, þess : sínu deild og þess
efislaugum deildum á blandat
inn : lausa. B. II 617.

Þjórn þess getur þess, at
þess. þess rh. hef: þess þess
till. áttátt at þess vanttraust: t upp
: Sp., en meiri hl. Sjálfstfl. hafi
þess. þess sig vit, at till. veri
þess upp : deildum, þess tri-
þess. þess. Zúda mátt: vel þess

est bjá þeir, ef rh. vildi láta sér
lynda atker. Nd., svo sem hann hef-
lit:ð : ljós : einbærantali, at hann
mendi agna, ef ábyrgt væri, at
samlandsmeilið væri lit:ð ganga til
Ed. í þessu þingi, en væri hvorki felt
né lit:ð laga uppi : Nd. og at
meiri hl. : Ed. væri sama réttis
mun vant væst:ð, sem meiri hl. :
Nd., og kvætt B. G. geta ábyrgt
hvort veggja fyrir hönd Sjálfstfl.

B. II 649.

Þeir hl. telur hinsvegar, at meiri
hl. hef:ð tekið till. aftur : Ed. t. a.
binda fyrir vaxningum á meiri hl.
máttum þeir : deild, B. II 653.

Þjarni Þjarnsson telur þat hins-
vegar vera eftir ósk rh. at till. sé
abbi þefst fram : Ed. B. II 656-7.

Till. var samf. : Nd. B. II 685.
og kvætt rh. þessum.

Till. : Nd. þessum abbi till. þessum.
B. I 999.

Vanttraust 1911.

Þá báðum deildum komu samtímis fram vanttraust
gæðisvörðar á rh. (B. G.), ein frá hverri deild.
Till. var einungis vadd: Nd. og samþykkt þar, en
þann elski til efisunnv. : Ed. Dögginn eftir, að till.
var samþ. : Nd. batst rh. launnar. Ekki er víðit að
því, af hverju þessi metfernt er höft. A 233, B
II 674 - 797 I 963. - Þess er að gata, að 3 sjálfm
fluttu till. : Ed. svo að vitanlegt var, að vegna
líkna haldj. var rh. þannig : minni hl. þar.

Þá unv. er bent á þat, að rh. hafi verið þannig
unv. að svo margir flöðsmenn hafa sjálfs höftu
sinn: at á met: þannig, að hann var a. m. k.
: minni hl. á þingi (þer. Sv. B. II 674), en auk
þess er því haldið fram, að leynileg atkvæ. hafi
sýnt, að minni hl. flöðsmenn hafi viljast losna
við hann (Sk. Th. B. II 763-764). Rh. segist
elski röt: un : hvat hann geri þessu en þat
gjást þvennig samþykkt ^{eftir} verð: milli
þeirra, en atvgt: till. (B. II 776).

1)
Vanttraust 1911 á Gr. G.

Þinn 15. mars. 1911 tilkynnti Gr. G., að hann hefði verið úrskafur vrb. af konungi. Sagðist hann hafa haft ástæðu til að eða, að eðki færi um 23 þús. munda stýðja sig áta a.m.k. eðki annast við sér sem vrb., og sé þeir óhætt að fullgista, að þingvæðningu hafi eðki verið krattkast áta að veimer leyst: misbótt.

B. II 799: ^{skr. Þ. 1965} Í mars. um vanttraust: þ þessir hvern gífur þeir, að hann hafi talið sér og telji sér stutning 17 þjóðþjórnanna þús. og sé það réttur helmingur þeirra ~~B. II 811~~ og euk þess hafi hann stutning allra hinna þess. B. II 811, 814.

Skili Thordsson hóf þegar mótmæli gegn skipnum Gr. G. og talið sjálfur hafa haft stutning 20 eða 21 þús. og eðki þeir eðki verið þess. og hafi hann þeir haft stutning meiri hl. allra þús. og mikils meiri hl. þess. þús. B. II 799-800, 803-804

Allmangin þús.: ^{skr. Th. í bókli þess} Nd₂ fluttu þeir þá. um. at Nd. ályttat: at slíða gífur vanttraust: einu á Gr. G. sem vrb. og í vitabotill. var á hann skorað at beiddast þess þess: stað. ~~B. II 811~~ A. D. 360, 403.

Þjórn forláksson flýttur svolí: röktuðda deylara: „þd. telur eðki rétt, at nokkur sé skipstær í vrb. sess, af hann hefur eðki stutning meiri hl. þess. þús., nema eðki sé annars bostur, svo at í hili þess at skipa

maður til at veita umboðsmállum forstöðu. En: því tróast:
at minnandi rh. framfylgi stjórnskrifningu á þessum
þingi, telur deildin fyrir mesta mál á dagskrá. B. II
810. Þessi rökstudda dagskrá var samþ. með 13 atkv.
oggn 14. Með vöru allir heimastjórnarmenn og nokkrir
sjálfstær. á mót: meiri hl. stjálfr. B. II 838.

Þjórn forláksson vitarhennir, at rh. hef: ekki haft
stærting meiri hl. þen. og sérstaklega ekki meiri
hl. þj. þen., er hann hef: tekið á mót: ritnef-
ningunni. Leggur einbær áherslu á, at ekki sé rétt
at nokkur sé skipaður rh. án fylgis meiri hluta
þj. þen. og slíkur vert: at mótunni. Telur van-
trouast ni þó ekki heppilega mótunalaust, en telur
rökst. dagskrá vera jafn áhrifa mikil fordæmi og reglu-
lega vantraust, og þess vegna. B. II 808-810.

Ekki þann mönnum saman um fylgi vátternachu-
anna hefur um sig, mest hinn sama virstið fórn
Ólafsson komast, er hann segir, at konungur hef:
haft fylgi nema lítils minni hluta, þótt hefur um
sig hef: líklega haft vissu fyrir, at sér gæti: ekki
steypt á þessum þingi. B. II 819. Enn leggur þr. g.
áherslu á það, at konungur hef: ~~þá~~ rétt til at
taka hefur nafn, sem hann vilji, úr meiri hl.
flokkinum til rh., er þr. g. telur sig hafa verið
í þessum flokki og m. a. s.: því flokksbrót:un, er

Wantraust á Str. 9.

3

þessu. rh. atgeitt: þessi réttur þann er síðan
 vel vitan berður: Englandi. B. II 811. Algevlega
 naugt er, ^{regin Str. 9.} að tala hér um þingvæðing, því at
 þingvæðing er það, at þingit, meiri hl. þess, eigi at
 væða, en þegar tækt er um meiri hl. alþingis, verð-
 andritat at tala með hinni þingi. þess. þess hef. sem
 rétt til at vilji þessu er tala um til greina og
 hinni ^{þingi.} þess, enda dætt: engum: þess at svo
 er dætt um þessu. og með alment, og hér skuldi
 dætt sama eiga við um þetta mál, þess er þetta
 rétt, sem hann tætti vafalaust, þess leið: af því, at
 af þessu till. (wantraust) verð: samf.: Nd. þess
 þess þessu hann þess, at hinni verð: einnig þessu
 upp: Ed. Ed. þess þessu sama rétt til at greiða
 at þessu um þetta mál og Nd. og hann muni dætt
 þessu skuldu til at tala gilda einhlita gælis-
 ungar Nd.: þessu máli, og þess af leiðandi muni
 þess dætt hafa tilhætt áhrif á sig þess Nd. samf.
 till. BII 812-813

Undir þetta talaum þessu Dlafsson, sem regin, at
 at þessu: Nd. er dætt einhlit, því at þess 13
 þess. samf. wantraust: þess er 13 dætt meiri
 hl. 40 þess. Ef þess svo regin at meiri hl. Nd.
 er rh. þess þessu, þess verð: einnig at regna
 at þessu: Ed., og þess tala ^{þessu} þessu þessu þessu þessu

stjórnk. v. þess B. II 833, þar at á metan lagkj. þun.
sér, þá haf: þeir sama rétt og fiskj. þun. Enda vit:
aldr^{ad} at þer. sé talin en öðri vegin, og þá: þar öðri
statist, at v. (^{þunf} eigi) at hafa meiri hl. fiskj. þun.
met sér B. II 832.

Þrátt fyrir þetta greiddi fórn'd. þó at þer. met hinna
vöðstuddu dagleira þ. þ., og v. (þ. þ.) taldi sig at
vign öðri samnála fyrsta lit hennar, en hann
get: þó látið sér kynda till. og muni geta skotat
hann sem trausts afleiðingun til sér. B. II 817.

Þegar þessi er þar haldið fram, at met þar at
taka vit öðrum sem v. þótt meiri hl. ^{fiskj.} þun. væri
á mót: v., haf: hann brotið þingvæðinguna, sem
hingi til haf: verið fylgt þar vit v. útnefningun,
síðan v. höfum átt kost á at njóta hennar, bætt
1904 og 1908 (sic). Sk. Th. B. II 801-802. Þessum
haf: og viljast láta þingit ráða útnefningunni me
eins og áður, B. II 803 at a. m. k. gefið þinginu undir
föt: um um það met öðri: til forseta Sp. 28. febr.,
enda haf: þ. þ. öðri talað 1909, at þessum rétti
hvers yst: v. af meiri hl. flokkunum heldur at
at þess^{þó} uman flokkur rétt: enda sé það öðri rétt,
at á sama stundi hver sé valinn v. in sama
flokki. B. II 822. Lítt megi öllum vera ljótt, at
þessi þingvarinnar breyðist þess: fylgta máta

at meiri hl. þj. þj. þun. rati: einn itnefningu ok.
 an þj. þj. þun. komi þar ^{elbi} þessu manni, elbi sít
 þar sem björt: mi þeirra sé brátt laga it-
 nummian og manni hef: verit: vafa um, hvort
 þeir eða at eiga saki: á þessu þingi, at viss
 telgi þann (Sk. Th.) rétt þeirra til þess ó-
 vífengjanlegrar, an atviri hef: haft á mót:
 þer. B. II 805. Skili Th. hoks heldur Sk. Th. þer
 fram. at ataletr. sé, at vilja meiri hl. þings og
 meiri hl. þj. þj. þun. sé trátbat og þarðanni skýpt
 sem óvíst sé, hve skatlegar afleiðingar geti:
 haft. Konungvaldið staðlaða valdið sé at annar
 sé um og atli at fara at hafa áhrif á okkar
 djúrnáttasta rétt, þingráðið, og aufta okkar þann,
 og sé þer mót mál þerf. B. II 807-808.

Þjanni þinnson telur þj. þj. elbi eiga þeirra: full-
 trúðkerfing, an þer þer sé hja okkar, nigi þer eða
 atli málens elbi at taka til þeirra, hve stjóni
 auk þess sé þer á förum og atli at vera þann
 [elbi sít hvort vit verandi þj. þj. þun. an atk sta
 þj. þj. yfirlit]. B. II 816. Telur grundvallabrotit.
 þingráði: sins hafa verit brotin. B. II 817.
 Sbr. ummáli þarsta Ed. B. I 416.

1.

Vantrouast 1911

Þ. d. leita Ari G., Skv. G., Sig. Stef. fram vohlj. till:
E. d. alp. ályktan, at ljisa vantrouast: á miðvandi rh.
A. 233.

Þ. d. leita Ben. Sv., B. G. f. V., Geir G. N. M., Sk. Th. og J. Sig
fram vohlj. till:
H. d. alp. ályktan, at ljisa vantrouast: sína á miðvandi
rh. Islands.

A. 233, skr. 245 um vitauka, en
skili skiftis máli hér.

Till. vadd og samþ. : n. d. B. II 976-7. og
hvatst B. G. lausnar sítam. B. II 797-8.

Till. : e. d. kom aldrei til afnis umm. B. I 963
h. h. til bygt: lausnarvæiting sína : hvannri deild
um sig skr. B. I 964 og B. II 797-8.

Svo til bygt: Skv. G. og vittöku sína : hvannri
deild um sig. B. I 964-6 og B. II 798-901

þegar Skv. G. ljóst: afri rh. dómi sína um :
n. d. mót mælt: Skili Th. fer þegar og hvat
þingmæt: þ hvat: þ met valda töku hans. 19 þj.
þj. þingmæt hefðu ljóst afri fylgi vit annar
þing. en 2 hlutlausir vit hans. Tvari fer ^{míðill.} með

Vanttraut 1911

skiptætur vð. áv þess at hann hefði ^{þessi} meiri hl.
 þj. þj. þm., og allir deildarnefnum munu komast
 vit at þessi stíkt fyrir vort. - tafarlaust at
 mót mál þvi. B. II 808. Talar hversvegum vandker
 á at samþ. vanttraut mi og ber fram
 vöðj. vöðj. deðj. : „ þingdeildin talar skai
 við, at nokkur sé skiptætur : vátthensess, af
 hann hefur skai stutning meiri hl. þj. þj. þm.,
 nema ekki sé annars kortur, svo at : hili þurfi
 at skipta manni til at veita umboðsmálan
 forstötu. & n : þvi traust : at mið. vð. fram-
 fylgi stj. sk. lvt. á þessu þingi, talar deildin
 fyrir marta mál á deðj. ” B. II 810.

Þessi þingist hefa þótt geta ^{geta einn} talið sér vísan
 stutning af hálfr 17 þj. þj. alþm., og er þat
 vátthens helmingur þeirra B. II 814. Þingist
 munu líta skiptum þj. þj. þm. afskiltalæsa
 þar til : haust, at alþm. kosu. til alþ. eru
 sem gætt gengur. Slefi engu samn. gætt vitu.
 þessu eta öðru B. II 815-16. þegar talað sé um
 þingvæði : og meiri hl. þinga vort : at taka
 til til til þj. þj. þm. Atkv. þeirra sé jafra gott
 og gílt um læga þm. og öðru þingmál svo

og um þetta, um og þj. kj. þm. Sí þetta með,
 sem telja má vafalaust, þá heitir þar af, að
 þu þvefist að verð: þessi k:ll. samþ. þer þá,
 þvefist: þinn einnig þorin upp: e.d. ^{B. II 812-13} Σ-d. þalinn
 þyllilega sama með til að greiða at þer. um þetta
 með og þessi deild, og og mun eini þyðjart þunfa
 að taka ^{síða} ^{áskilna} þlyðjringu n.d. : þessu máti
 --- " B. II 813.

þj. l. f. v. segir k. g. kj. þm. ekki eiga þenna
 : þullmálsþinginu. En þar sem þer sé, þá eini
 þá eftir eða málsþing ekki að taka til þessa,
 þessa stjórni. B. II 826.

þar þalsson : Meðan þj. k. g. kj. þm. um,
 þá þafa þer sama með og þj. kj. enda viti
 allis, að at þer. um þalinn um ekki veigin. B. II 832-3

Röð - dagur. Þj. þv. var
 samþ. með 13 at þer. segir 12,
 og má þer. þar með lokið B. II 838.

Áhrif. Nd-09. Sp.

1913.

Lotharimálit Vantroyst-

A þingi 1913 gaf S. S. Skjöldur um þarhag lands-
ins um leit og hann lest: stjfn. fram : Nd (ath
þarf um fyrri venju : þessu því) 6. 9-19. '9
lok vatanar gat hann þess, at vit fyrsta keli-
fari mundi hann : Sp. gefa skjöldur um afdrif
Lotharimálit. 6. 19.

At um er þat gti: þar S. S. B. fram : Nd. fyrir-
spurn um þat, hvernig á því stöð: at fro. var
döki stöðfest af þingi. A. 292.

Er kom at skjöldur r. : Sp. leisti S. S. B.
því gfi f. h. flokksbræðra sína, at því mundi
döki hljóta á lotharimálit : Sp., vegna þess at
fyrirspurn sé komin fram um málit : Nd.
og þyki þeim því þat eitt hlaf, at fyrirspurn.
inni sé svarað þar B. I. 10, Skuli Th. gaf þá
afdrifningu : um þat: sína flokksmanna, at sígi
vari eitt at nota lotharimálit : Sp. at svo stöðda,
þar um : skjöldur r. felist þá þeim tilraun
til at draga úr þeim áhrifum, sem Nd. sé
stöð at hlaf skv. stjfn., þar sem þar sé þegar
komin fram fyrirspurn um málit B. I. 11.

Rh. segist þá eða at skýra þinginu : heild frá
móðrum máttum, þ. á. m. lotharimálinu. Slann
heli þegar : þingþinginn stöð sagt frá því, at um

2) lotterimálið mundi hafa gæla skýrsla : 3 þ.
Sjá: þú verit hveintá, ^{þarf. at gæla sér það} smátt at flýttja fyrir-
spurnina : Nd. Eftur sin hefi aldrei verit sé,
at hús (i 3 þ.) gæti gætt nokkur ályktun um
þetta mál eta eit af þú, en ef meun íski
at gæva ál. um þat þá sé mögill vegir t. a
þona málinu inn : Nd. jafnvel þú þessi
skýrsla sé me gæfin : 3 þ. (B. I 11).

Forsæt: tekur heimilt eftir fyrirsköpunum, at
þessi skýrsla sé gæfin : 3 þ. Þanga þá g
þun. af fundi en 4 voru þarverandi áttu.
Allir þessi 13 þun. voru inn Nd. B. I 13.

Rh. gæf áttan skýrsla sína, fyrst um lotteri-
málið, síðan um kjöttbolsmann. vit Noreg eit
af þál. Nd. árinu áttu og loks framkvæmd
stjórnvaldsráðgjaf. B. I 12-31.

2. lotteri fyrirspurnin kom þál um. : Nd.
vor hús heft meit öllum atkv. B. I 20-221.
Fyrirspurnandi h. H. B. vor fram svoklj. vökt.
deglara : Deildin tekur frammiatöta rh. : lotteri-
málinu mjög afliðskventu; en tekur þú fyrir
nasta mál i deglara : þú traust-, at slíkt
komu eiaj fyrir aftur. B 424.

þóh-þóh. áttu þess, at deglara fundinn i 3 þ.
þar sem rh. atkv. at gæla skýrsla sína hefi

4. til at gera deiliverálfjötum vit af því. Enda
ei met hinna röðest. Þessu atlast til at deilvin
vegi at rh., þótt reyndar ei eigi nema met
titupjóni. Skoran á rh. at virða tilvestit eigi
meira en um sé vert og: hugga leve meiri
blut: sá, en um þat byrni at safnat, sé
sundurleitur og þessi sér samar um þat
aitt at stjanga rh. Þlíklest sé, at nokkur get:
safnat um sig á byggi-kegum meiri hl. til
stát kemradans. 6.484-487,

3. inu þóttarón litur á tilh. sem vantrausts yfir-
lýsingar á rh. 6.428.

Rh. 4.4. telur at vinnu þannig til tilh. stofnat,
at hin meiri eigi at merkja sama og vantrausts-
yfirlyking, en sakir þess, leve hin sé tvinnat,
þá getur meiri hann ekki taka hann, sem van-
trausts yfirlykingar eta ösk um stjórnskipta-
og meiri hann ekki segja af sér heumar vegna,
þótt hin væri samþykkt í einu hljóti. Segist
ekki munur höfða af höfðum ^{um samg.} meistar meiri hl. þings
öskur ekki stjórnskipta "og eg vil ekki minna
at meiri hl. þj. þj. þun. a. m. k. ljá yfir ösk
um at eg fari frá." Meiri hl. 4.4., þótt ekki sé
nema einn manns munur, get: at vinnu get sé
hljóti svert met því at drepa mál, sem mikil verða

1913.

og samþ. hin og þessi frv., sem ekki væri met
 at fá staðfest. Ekki rétt at leggja ávar: bæt
 út af því, þótt nokkrir þar: Hó., sem ekki
 eru meira en þriðjungur þingsing at höfta-
 tölu, sá eitthvort óánægju met (laun) 6.431-432

↳ L. H. B. segir meiningu ~~þ~~ hafi verið, þrátt
 fyrir allar gífurlegingar, at vegna at fá ályktun
 sem málið: Sp., og sé ekki undarlegt þótt
 heft sé á met: því, at sakborin matar skjoti
 sér undan réttu vinnuþingi og þungat, sem
 hann telji: sér vísa eta líklega sjúkum. 6.433.

Þriðjuni föstudags finst þingspurnir undarleg
 eftir, at stjórnan hafi verið gefin: Sp. 448.
 Tekur at tilgangurinn met till. sé sá at hrinda
 vð. af stóli, en svo sé óvíst hvort met taki.
 At till. standi tvö flokksbrót: leiðinni, sem
 vennið hafi samur til þess árs at bera hana
 fram en minni vanna sander öðra en vð.
 sé þarinn frá. At vinnu megi einnig skilja
 till. svo, at: þarinn felist ekki vandræst, og
 væri eskilegt, at þarinn, sem skotutur hana
 svo, en atlastu at greiða þarinn at þv. hjóstr
 þarinn yfir. 450-451 (Engin gaf slíka yfir-
 lýsingar).

↳ L. H. B. segir till. "vitandi" vera vandrættu

úgfirðingum, enda þótt meiningin með þessum sé aðal-
lega að verja þingit þessu heitulega forðum, sem
sér þess, að vð. gætt eftirlit is svo vð. ríður,
að náta þess sjálfur, hver mál hann þess upp
þess þess og hver dæki. 6. 453-454.
Til þ. s. s. þ. van at lokum samþykkt með 13
aðal. gegn 11. (s. s. greiddi dæki at þ. s.) 6. 455-456.

Þrjúkílsversustur þv. , en fallit haf: , haf: þann. ^{er á milli} þann. ^{vörn} líti: þ uppí þat álit, at ekki með: skota fallit
sem vantarst á rh. 1077, skr. og Pétur Gousson
1107-1108.

Þ. Þ. skora á andstæðinga sína at vera þann
vandrættisgjafi. á sig: stat þess at vera sífeld-
lega með þessa með þessu áttugjansstingi. „Þá
þessi þat þann, heit meini hl. þjóðkj. þm. vill
: þessu dís. 5: lj: meini hl. at eg þari, skal eg
vissulega eigna þrúsetu beita.“ Talur þá, at ef
vandrættis gjafi: sump. : Nd. at veðmínu til með
13 atkv. á mót: 12, þá myndi hann hafa mikla
þrúsetingun t. a. líta svo á, at í rauninni væri
hinn fallin með 12 á mót: 12, því at Þen. Sv.
(sá er hann var at svara) væri á 13. 1063-1064
5: þ Gútur. 2. segir Þ. Þ., at hann consilium
abandi met: hann at eigna. „Eru þf meiri
hl. þj. þj. þm - raunar eiga þj. þm. líka
falt atkv. um þat mál - etlast til þess, at eg
þari þá, þá mun ekki standa á mér, eins og eg
hef: áður sagt.“ 1078.

Einur þinnson segir þat vera þingvættis þrot,
en rh. eitji, þegar hann sé í meiri hl. í þingvættis
og þá sé úrverandi rh. ekki. Þg hann mun
ekki þessja sig þessu öðru en vandrættis: þá
meiri hl. eins og rétt sé. 1104. Þ. Þ. garskjalasafn Reykjavíkur

3.

1913.

Rh. og Hd.

Pátor Þórnsson telur vanst, at Alþingi sé stj. andvirgt
 heldur sé það Hd. ein, og atkvæðamaður: á mót: rh. í
 þeirri atkvæð. , sem rh. hafi réttstaflega verið hugleikur,
 hafi verið 13 og sé þó óvíst, at ^{eller} þessir 13 þess. sé á
 mót: stj. yfirleitt. En 13 sé ekki meiri hl. Hd. hvað
 þá meiri hl. þjóf: þess. Samheldurinn hjá þessum 13
 þess. sé og mjög hágr 1106-1107. Andst. stj. hafi
 ekki horft fram vantrausts yfirþingunum eta veitt: þá
 átt. Viss um at meiri hl. þings óski, at rh. hafi
 þó t:il at sitja: söt:ur, þrátt fyrir atkvæð: þá, sem
 andst. hafi söt:ur þing þyrjat: og öll óþægindin og
 kútiandin, sem hann hljót: at finna t:il út af þessum
 ástandi: þinginn. 6.1111.

Þórn Þórnsson segir, at: þess t:vo skifti, sem
 rh. hafi andst. at fara frá, vegna þess, at þessi hafi
 þess meiri hl. þings á mót: ein, þá hafi verið
 krafist vantrausts yfirþingunum frá meiri hl. þjóf:
 þess. 3 de. lík yfir. ekki þessert vint:st það þess
 vott um, at meiri hl. þings vilji ekki at hann fari
 Sata rh. nei sé þessing: fullu samvami vnt þá
 venja, sem hafi gilt hjá okkur söt:ur vnt þessum
 iurkuda stj. 1112.

Matt. Klafreyis vint:st það alveg frá þess heimskot

Hér
at mh. sigi at fara frá ^{veit þess} ~~þess~~ meiri hl. Md. væri á
mót: konum. Í þinginu sé tveir deildir og í Ed. sé
8 þingj. þun. og gæt: vel veitt, at þeir væru allir
stj. meiri. þessir þun. sigi, ^{þessir} at veita sem þetta mál
eins og hveit annað. þeir sé þessir með alveg sama
riði: og þun. Md. 1146-1147.

Geogr þessur heldur Guðm. Eggert þeir fram, at
allir, sem þessi þingvæði: vit: og vilji þá meginreglu,
at stj. veit: í veiga meiri máluum at kafa fylgi
meiri hl. þun. í b. d. og þá ekki situr: Md.,
sem haf: ataláhrifin: þjá máluum. 1041.

Skuli íh. telur þat gjört, at Md. hafi ekki þat
trúast til ^{mh.} ~~þess~~, sem einn þun. þun. at vera milli
þingj. deildarinnar og þingvæðis mh. 1050. þat
haf: einn veit Md. ein, sem haf: veitit, er mh. skifti
haf: veitit hær á landi, enda sigi þat svo at vera.
Md. gæt: gert mh. stj. alönnögulega, ef henni svo sigi.
Ít at a meit hana til at gefa út brátahrigtafjörð,
sem og gert hluttöku hennar: löggjafarstarfinn
at sigu eta sama sem sigu, eins og átt haf: sér
stet at þessur sinni: hl. vilji hinsvegar mjöt a
stutnings kafi. þun., enda haf: þeir fyr og sitar
veit konum öflugasta stöðin, og mjöt kapt
ef ekki alvíst, at hann heft: veldur sinni veitit
mh. in þessur. 1142-1143.